श्रीगणेशायनमः॥ अर्हं। सिंदूरोल्लसितं। इभेंद्रवक्त्रं। अंबां। श्री। विष्णुं। यतिचरणान्। गुरून्। प्रणम्य॥ वक्ष्येर्थं। लघुं।
सुगमं। मुहूर्तमार्तंडं। विबुधमुदे। मिथ्ये। तनोमि॥ १ ॥यामार्धं। कुलिकं। दिनर्द्धिं। अवमं। पारिघं। पूर्वदलं। वि
ष्टिं। वैधृतिपातसंक्रमगणं। गंडांतं। एकार्गलं। कुक्ष्मानं गचतुर्दिनं। रविशशिक्रांत्योः। समस्तं। खेकांहो
रां। रात्रिदिनार्धकं। पित्रोः। क्षयदिनं। जनन्यार्त्तवं। शुभे। संत्यजेत्॥ २॥ जनिसंभवं। मासाद्यं। ग्रहणभं।
चंद्रायुधं। दुःक्षणं। पूर्वंभवस्य। ज्येष्ठं। पापयुगितं। ऋक्षाणि। विद्धं। भं। दुनास्याधिकमासको। विघ्नाश्च
गंडांतिषु। युतिषु। क्रमात्। व्यं३का४र्थो५कु१रस६र्तु६पूर्वंघटिकाः। भानां। विषाख्याः। घटीः। शुभे। संत्य
जेत्॥ ३॥ लग्नात्। पंचकपापवर्गे। अशुभं। चंद्रं। दशारिष्टकं। जन्मेशं। अस्मितास्तं। अंग। भगिनीः। कुर्राङ्गवा।
कर्नरु। गोचरमंभवं। रिष्टं। ग्रहजनिशांतोद्भवं। मृतकं। दुश्चिह्नानि। मनोवि। अंगं। व्याधिमपि। शुभेसं
त्यजेत्॥ ४॥ रविभात्। अगेंदुधृतितः। युग्मेषु। नक्षत्रेषु। पंचशयोः। नक्षत्रयोः। खगादि। पंचसु। नक्ष
त्रेषु। शोभनानि। नो। कुर्यात्॥ एषु। उपशस्त्यादिकं। तनुयात्॥ मासर्त्वयनवारयोगतिथिभादीनां॥ सि
द्धाभिधाः। इह। ज्ञातव्याः। इह। कुहचित्। पुनः। उक्तिः। अस्ति। मा। तत्स्मृतिप्राप्तये। स्यात्॥ ५ ॥इति

मा०अ०
१

स्वाध्यप्रकरणं॥ दस्रयमाग्निकेंदुगिरिशाः। अदित्यंगिरःसर्पाः। कव्यभुजः। भगः। अर्यमरवी। त्वष्टा।
समीरः। इंद्राग्नी॥ मित्रइंद्रनिर्ऋती। नीरं। विश्वे। विधिः। वैकुंठः। वसुपाश्यजैकचरणाहिर्बुध्न्यपूषाख्याः।
इमे। क्रमात्। भेशाः। प्रोक्ताः॥ ६ ॥ स्युनरयुक्। ब्राह्मं। ध्रुवं। तथा। स्थिरं। मुनीडैः। स्मृतं॥ अथो। पूर्वाम
घायाम्यभं। क्रूरोग्रं। मुनीडैः। स्मृतं॥ श्रवणत्रयादितियुतास्वाती। चराख्या। तथा। चला। मुनीडैः। स्मृता॥
हस्ताकाभिजिदश्व्यभं। लघु। तथा। क्षिप्रं। मुनीडैः। स्मृतं॥ मैत्रांतिमेदुत्वाष्ट्रं। मृदु। तथा। मैत्रं। मुनीडैः।
स्मृतं॥ अग्निभविशे। मिश्रं। तथा। साधारणं। मुनीडैः। स्मृतं॥ ७ ॥ मूलाहींद्रशिवं। दारुणं। अदः। ती
क्ष्णं। मुनीडैः। स्मृतं॥ इह। सुधियः। संज्ञातुल्यंकार्यं। संसिद्ध्यै। आचरंति॥ सूर्याद्याः। वाराः। स्थिरं
चलोग्रमिलिताः। क्षिप्रः। मृदुः। दारुणाः। क्रमात्। स्युः॥ क्षीणेंदुर्कयमारराहुशिखिनः। पापाः। स्युः॥
तैः। युतः। बुधः। पापः। स्यात्॥ ८ ॥ शिवसार्पमित्रपितरः। वसुवंबुविश्वे। अभिजित्। केंद्रवह्निनिशा हेरंब
चराः। जलाधीशार्यमाख्या। भगः। इमे। क्रमात्। अन्हः। तिथिलवाः। स्युः॥ स्मरहा। अजचरणात्। त्रयः।
अश्विनः। पंच। अथो। अदितिः। जीवः। विष्णुः। इनात्। त्रयः। इमे। क्रमात्। रात्रेः। तिथिलवाः। स्युः॥ रघु। भो

2

के। कमौ। स्मृतौ॥ ९ ॥ इतिनक्षत्रप्रकरणं॥ पौषाषुकोर्जमधुशुचिनभस्याः। कुयुक्। पापवाराः। रिक्तामाकोष्ट
पथ्यः। परगृहकुपदं। रात्रिसंध्यापराण्हाः। मिश्रोग्रामूलतीक्ष्णं। विवरं। अनेरुणात्याधिकास्त्रं। गराष्ट
उत्पातः। पापदृष्ट्य। लग्नं। अरुणजरं। अंबरं। चपरं। नीलचित्रांबरं। इदं। आयत्नौ। सदा। न। स्यात्॥ १ ॥ प्रायः।
अंत्याष्टमस्थितनुगं। चंद्रं। त्यज॥ मृदुनाथौ। भांशकौ। त्यज॥ क्रूरहोशौ। भांशकौ। त्यज॥ खलांशं। त्यज॥
मृतिगतखचरं। त्यज॥ तनुस्थौ। मृत्युतस्थौ। त्यज्य॥ सौम्याः। खेटाः। केंद्रत्रिकोणेषु। प्रशस्ताः। स्युः॥ अ
न्यखेटाः। अरिभवसहजेषु। प्रशस्ताः। स्युः॥ प्रकरणपदितानां। नाडिभेषजानां। विद्धित्वा। एतत्। सर्वत्र। प्रया
ज्यं॥ १ ॥ भो। सुनाथिन्। त्वं। नाडिंद्वचतुष्काममदिनविवरस्थाइनतस्याकुदिनानि। मूलं। मघाद्यं। वसु
कलिजनिभाहानि। पर्वाणि। त्यक्त्वा॥ उडुकैः। विषमभलवगैः। इंद्याकुदुलग्नैः। सुचंद्रे सति। सुदितः
सत्रु। जेतो। सवस्त्री। याहि॥ भो। केन्द्रकोष्ठौ। त्वं। इह। अयुक्। अहनि। व्यसौ। एतैः। सुचंद्रेसति। सुदितःसना
जेतो। स्वरूपो। याहि॥ २ ॥ पुंभे। अर्केज्यारवारे। विमिथुनविषभोगांगभाद्यैः। सुव्ययसुतगृहस्थाः सतोः।
पर्वरिक्तोनतिथ्यां। पुंसवं। चपरं। सीमंताख्यं। सत्। स्यात्॥ द्वित्रिप्रसंख्यमासे। प्रथमकं। प्रोक्तं॥ तुर्य

मा॰ अं॰
२

षष्ठाष्टमेषु। मासेषु। अपरं। प्रोक्तं॥ अनयोः। पुंगर्भलिंगस्पंदनं वेदं। योज्यं॥ चपरं। आद्यः पक्षः। प्रोज्यः॥ २॥ सूतीमत्यां।
जनिमरणाशौचकृते ऽपि। जाते। विदध्यात्॥ वा। तदंते। जातविदध्यात्॥ वा। क्षिप्रैः। श्रीमध्यानगाभिः। चरमृदुभिः। जातं
विदध्यात्॥ अथो। वर्णाः। सूतेः। स्वर्याष्टिविंशाकृतिमितदिवसे। क्रमात्। नाम। विदध्युः॥ वा। चरागं। रिक्ताष्टम्या
रमदाने। व्ययगतखचरं। रात्रिपराण्हं। प्रोज्झ्य। जातभैः। नाम। विदध्युः॥ ३॥ जन्मकालात्। द्वादशे। अन्हि। पालके।
अभैः। न्यसेत्॥ वा। ध्रुवमृदुलघुभैः। पालके। अभैः। न्यसेत्॥ पंचमे। मासि। सौम्याभ्यां। व्यभ्रुवंद्वैः। शुभदिवसे। भु
वि। अभैः। दध्यात्॥ एकविंशे। दिने। वा। अशननिगदितभैः। व्यग्वाशात्य। अभैः। कंबुनाद्यसुः। योज्यं॥ अथ। अ
स्य। तुर्ये। मासि। गमवत्। मुहूर्ते। निष्क्रमः। उदितः॥ ४॥ इनशनिकुजक्षीणशर्वागान्। रिक्तायवैश्वरवमुनिथीन्।
रात्रिसंध्या। समाब्दं। अपास्य॥ चैकाक्रांतेषु। मैत्रैः। क्षिप्रैः। आनिलांभःपकर्क्षैः। स्थिरभचरभैः। पुष्याकर्णौ। स
विधि। पटुना। दक्षवामादि। यथा भवति। तथा। वेध्यौ॥ ५॥ षष्ठे। वा। अष्टमे। मासे। नुः। अशनं। निगदितं। पं
चमे। वा। सप्तमे। मासे। भीरोः। अशनं। निगदितं॥ अथ। नंदाहरिवसुरजनीरिक्ताः। तिथयः। उज्झंति॥ एके। देवं २
स्वर्क्षे। उज्झंति॥ अथ। चांद्रे। मृदुक्षीशांकि। ध्रुवमृदुचरभक्षिप्रभे। अजालिमीनानांगे। केन्द्रत्रिकोणांत्यमितेषु। वि
मलासुमतिषु। अशनं। निगदितं॥ अंगे। अखिलः। इंदुः। इष्टः। स्यात्॥ ६॥ गर्भाधानाशनांतेषु। शुक्रमितयोः।

४

बाल्यवार्धक्ये। चपरं। मौढ्यं। दग्धिगुरुं। याम्यं। अयनं। ऊनाधिमासे। कालस्य। एवं भाव। न। स्यात्॥ एतत्। चौलादिषु। उक्ते
त॥ अथ। गुरुसितयोः। बाल्यवार्धक्ये। नगाहे। स्यातां॥ अथो। शारदेशमौढ्यमसति। व्रतं। निगुमारे भमपि। आर्याः। नाकु
र्यात्॥ ७॥ द्वित्रिपंचोन्मिते। अब्दे। वा। स्वाचारात्। असमधुषु। माघादिपंचसु। मासेषु। चौलं। गदितं॥ अत्र। जन
नी॥ सगर्भा। यदि। भवति। तदा। एतत्। नो। कार्यं॥ यत्र। एतत्। उपनीत्या। साकं। क्रियते। तदा। इह। अयं। निरोधः।
न हि स्यात्॥ अंबार्तवे सति। अदः। व्रतं। चपरं। उपयमनं। आविशुद्धेः। शुभार्थः। न स्यात्॥ ८॥ वर्णाः। इनावार्कि
शनिषु। क्रमात्। चौलकर्म। कार्यं॥ वा। निखिलैः। वर्णैः। शुक्रेज्यसौम्यसोम। व्यंत्यव्याद्विरवशाकेंद्रभिः। इनहरितः। त्रि
त्रिभैः। चौलकर्म। कार्यं॥ द्यूने। अर्कारार्किशुक्राः। यदाः। मृत्युदाः। स्युः॥ गतकुविनिखिलाः। ग्रहाः। मृत्युगाः। संतः।
मृत्युदाः। स्युः॥ व्यर्काः। संतः। ग्रहाः। अंत्ये। इष्टाः। स्युः। जुह्वशशिनो। रात्रिसंध्या। चपरं। रिक्ताः। त्यज॥ ९॥ ये। भुक्ता
भ्यक्तोपवासा। श्वाजनशुवर्ता। प्राग्वयस्काः। चपरं। योगी। यात्रापुत्रोत्सुखाः। कृतदिनविपयः। अस्त्येवकाः। ते। ना
मुंडाः॥ सीमंतोर्ध्वं। पत्न्युः। नखकृत्त्वलवने। दूरदेशप्रयाणं। वृक्षच्छेदः। समुद्राद्युतिमृतिहरणं। अवश्यकार्यात्
मुंडाः॥ ... जन्मनि। नृः। स्यात्॥ १०॥ बालोक्तभादौ। क्षौरं। गदितं॥ अथ। रविक्षेत्रगंगाध्वरान्याधाने। पित्रोः। विनाशे सति। द्विज
त्वे। नृ। स्यात्॥
नृपथनमसति। सर्वदा। क्षौरं। इष्टं। स्यात्॥ व्रतात्। प्राक्। पंचमे। अब्दे। विद्यारंभोक्तकाले। मित्रन्यर्कादितिद्वांति

मौ०प्र० ३

मदद्विगुरौ । अघटे । सौम्यसंस्थे । अयने । अर्केसति । अक्षरविधिः । स्यात् ॥ ११ ॥ गर्भतः । वा । जन्मतः । अष्ट
शिवरविमिते । अब्दे । क्रमात् । विप्रादेः । व्रतं । स्यात् ॥ अत्र । जीवे । अनिष्टे विमति । अब्दस्यादाद्ध्यात् । व्र
तं । कार्यं ॥ अनिमिषपरविमध्ये सति । श्रेष्ठं । शस्तं । स्यात् ॥ स्वाब्दात् । ऊर्ध्वं । क्रमात् । आद्विगुणित शरदः । अ
ब्दक्रमेण । व्रतं । निंद्यं । स्यात् ॥ वा । पंचाशांकाब्दतः । प्रपठनरुचितः । सर्वं । तच्छस्तं । आहुः ॥ १२ ॥ राशेः ।
षड्न्यायस्वस्थः । गुरुः । पूजया । इह । शुभदः । स्यात् ॥ प्रांत्यः । अंबुस्थः । अष्टमः । गुरुः । तथापि । इह । शुभदः । नो ।
स्यात् ॥ यदि । सः । निजगृहगः । तुंगगः । अस्ति । चेत् । तर्हि । अत्रापि । गुरुः । शस्तः । स्यात् ॥ एवं । कन्यार्थिनः ।
ज्ञेयं ॥ अतितरगुणिनः । वरस्य । लब्धये । वा । अतिकाले सति । अनिष्टेपि । गुरुः । द्विरर्च्यः सन् । इह । शोभनः । स्यात् ॥ अ
ष्टमभवनगतः । गुरुः । त्रिरर्च्यः सन् । इह । शोभनः । स्यात् ॥ १३ ॥ द्वीपायामांकसंस्थः । गुरुः । व्ययजननिधनस्थः अपि ।
शुद्धैः । न । विद्धः । वेदात् । तर्हि । इह । शस्तः । स्यात् ॥ अनिष्टोपि । गुरुः । स्वचरैः । वामं । वेधितः सन् । इह । शुभः । स्यात् ॥ अष्ट
मस्थः । गुरुः । स्वचरैः । वामं । वेधिनापि । इह । शुभः । नो । स्यात् ॥ अनध्यायरिक्तातिथिमुनिमदनोन । चंद्रभागांशदोषं । हेरंब
त्यक्त्वा । शुक्ले । माघादिपंचके । इतशुभदिवसे । अन्त्यः । प्राक् । दले । व्रतं । सत् । स्यात् ॥ १४ ॥ द्विरापिशाकांतकपित्
रक्षितैः । सर्वभैः । मौंजीबंधः । शस्तः । स्यात् ॥ वेदशाखे । बलाढ्यसति । मौंजिबंधः । शस्तः । स्यात् ॥ गुरुसित । कुजावि ३

त्संशकाः । क्रमात् । वेदपाः । स्युः ॥ स्वसौम्यांशेषु । सौम्याः । श्रुतिपतिशपिः । यदि । ते । केंद्रकोणस्थिताः । स्युः । चेत् । त
वेदार्थवेत्ता । पशुगृहधनवान् । स्यात् ॥ अत्र । मंदसति । अन्त्यसेवी । स्यात् ॥ १५ ॥ चंद्रक्रूराः । विलग्ने । शशि
पाः । षष्ठगेहे । सितेः । अंत्ये । सवैरं । भे । वदुपाः । स्युः ॥ कचात् । तनुगः । इनः । श्रेष्ठः । स्यात् ॥ गोके । उत्थंदुः । तनुगः
शुः । स्यात् ॥ मौञ्ज्याः । ऊर्ध्वं । गणपशं । गिरमपि । विधिवत् । पूजयित्वा । शिरश्चरहरिजस्युता आत्महीने । मौं
ले । विद्या । आरभेत ॥ १६ ॥ आद्याः । नृपमितशरदि । बालवत । मुहूर्ते । षोडशे । स्यात् । इति । आहुः ॥ तत । अ
काले । मौंजीविमोक्षं स्यात् ॥ सुधिभिः । अनध्यायः । गुरुबलं । न । अवलोक्यं ॥ शूद्राणां । मौंज्यभावात् । तद्
थिभे । अनलभेषे स्वशुभके श्यारे । वारे । श्यारे । लवे । उपयमविहिते । मासि । क्षुरिकाबंधं । आहुः ॥ १७ ॥
स्कारप्रकरणं ॥ वरः । गोत्रकुलादिभिः । शुद्धा । गुणयुता । कांता । कन्यां । उद्वहेत् ॥ चकारात् । कन्या । एवं
वरं । उद्वहेत् ॥ वर्णः । वश्यभयोनिखेचरगणाः । कूटं । नाडी । क्रमात् । ध्रुवित्तानि । स्युः ॥ वर्णाद्याः । परित्र
यथोत्तरं । बलिनः । स्युः ॥ अहीदृष्टौ । गुणेश्चसत् । शुभं । स्यात् ॥ झषात् । राशीनां । क्रमात् । विप्रशु
स्युः ॥ इह । वरः । वर्णोत्तमः सन् । शुभः । स्यात् ॥ १ ॥ नुः । जलजाः । राशयः । भक्ष्याः । स्युः ॥ नुः । वि
वैः । राशयः । वश्याः । स्युः ॥ हरेः । विकोर्याः । सर्वे राशयः । वश्याः । स्युः ॥ अस्य । अलिः । भक्ष्य । न

मा०भ०
४

अश्वदयः। राशयः। नेष्टाः। स्युः॥ अन्यत्र। सुनात्। ह्येयं॥ मिथः। भेगण्ये। अंकद्वने। कार्यमसति। स्याग
मदाने। स्यात्॥ अश्विभात्। अश्वे भाद्यद्विभागिनः। श्वद्रक्षभुसुक्षगावृषभुक्रस्युंदुरगाः। गौः। काली। पश्च
वो। पशुद्विद्दी। द्वौ मृगौ। श्वा। कपिः। द्वौ वभ्रू। कपिसिंहवाजिद्विरिगा नागाः। क्रमात्। योनयः। स्युः॥ वि
द्विषाश्वं। ओतुस्वनकं। श्वेणं। चपरं। कीशाविं। गाव्याघ्रं। वभ्रुफणीद्वति। भीरुवरयोः। चपरं। प्रेष्ठ्य
स्यज्जेत्॥ ३॥ क्षियात्। राशीनां। मंशुबुवेरबृशुमगुशाः। शः। गुः। इमे। क्रमात्। भेशाः। स्युः॥ रवेः
कुजेंदवः। मित्राणि। स्युः॥ शनिसितौ। शत्रू। स्यातां॥ विधोः। रिपुः। नो। स्यात्॥ सूर्यबुधौ। मित्रे। स्या
कुजस्य। वित्। अरिः। स्यात्॥ सूर्येंदुजीवाः। हिताः। स्युः॥ तस्य। अर्कास्फुजितौ। द्विषौ। स्यातां॥ विधुः
स्यात्॥ सूरेः। सितज्ञौ। अरी। स्यातां॥ अर्ककुजेंदवः। मित्राणि। स्युः॥ अथ। भृगुजस्य। रवींदू। अरी।
मंदज्ञौ। हितौ। स्यातां॥ चपरं। शनेः। कुजेंदुरवयः। नेष्टाः। स्युः॥ सितज्ञौ। हितौ। स्यातां॥ अन्यः। समः। म
ध्ववोर्डानककोनरं। नरि। स्यात्॥ अर्कोस्यादितिज्याग्निलक्ष्मींद्रश्वितिमित्रं। सुरं। स्यात्॥ अन्यत्। असुरं स्यात्
महन्नृणां। मृतिः। स्यात्॥ ५॥ देवासुरयोः। कलिः। स्यात्॥ नरमरयोः। मध्यं। स्यात्॥ स्वयोः। सौहृदं। स्यात्
यके। नेस्वं। स्यात्॥ षट्स्वसु। विपत्। स्यात्॥ अथांककेसति। वैपुल्यं स्यात्॥ विभेकचरणे शेषेश शिक

श्रस्य २

६

विधाः। अर्थाः। स्युः॥ भिन्नसंराशैककं। भिन्नांश्येकभं। गतयोः। गणखगौ। नाडी। चपरं। नृदूरं। न। स्यात्॥ ६॥ षट्
काष्टमति। समभं। पक्षसहितं। स्यात्। चेत्। नहिं। शोभनं। स्यात्॥ द्विद्वादशकेसति। समभं। द्विजेश्यसहितं। स्यात्। चे
त्। नहिं। श्रेष्ठं। स्यात्॥ स्त्रियायुक्। हरिः। श्रेष्ठः। स्यात्॥ मूलेंद्राकेभपाश्यजैकचरणादित्यर्यमेशाश्विभैः। याम्यं
द्वौ त्र्यभमित्रभाग्यवसुभत्वाष्ट्रांबुदिवुध्न्यभैः॥ अन्यैः। क्रमात्। आदिमध्यांत्यनाड्यः। स्युः॥ इह। एकनाडिनवके।
शुभे। स्यातां। चेत्। नहिं। मृतिः। स्यात्॥ क्वचित्। गोदाद्दक्षिणतः। पार्श्वैकनाडी। हिता। स्यात्॥ क्वचित्। नृपसुरेश। पा
र्श्वैकनाडी। हिता। स्यात्॥ द्विव्यंयं। अर्थनंदमपि। मैत्र्या। सत्। स्यात्॥ षट्काष्टके। वश्यतः। षड्भिः। घटितैः। सुतं
सत्। शोभनं। स्यात्॥ यदा। स्त्री। नृगणा। वरः। अस्त्रपगणः। तदा। सत्कूटमैत्र्याः। मतेः। शुभं। स्यात्॥ ८॥ यदा। रक्ष
स्त्री। नृपुमान्। अस्ति। तदा। वशमुख्यैः। षड्भिः। घटितैः। युतं सत्। शोभनं। स्यात्॥ स्त्रीभात्। ना। निकटेसति। नृदूरं। अशु
भं। स्यात्॥ तत्र। खेटद्वमैत्र्याः। सुत्योः। शुभं। स्यात्॥ व्यर्कसति। ताम्रसुवर्णं। दत्त्वा। उद्वहेत्। अष्टरिपुकेसति। गोयुग्मं।
दत्त्वा। उद्वहेत्॥ अथांककेसति। रौप्यं। चपरं। कांस्यं। दत्त्वा। उद्वहेत्॥ अथ। एकनाडिद्युजिसति। गोस्वर्णादि दत्त्वा। उद्वहे
त्॥ ९॥ वर्णेक्यवश्येत्तमेसति। भः। गुणः। स्यात्॥ अथ। वशभक्ष्येसति। अर्धं। स्यात्। मित्रयोःसतोः। द्वयं। स्यात्॥
वैराशानकेसति। खं। स्यात्। अरिवशकेसति। धरा। स्यात्॥ अथो। मद्वयोःसतोः। अंशयः। गुणाः स्युः। मित्रैसति।

मा॰अ॰
५

तत्फलं। स्यात्॥ तथा। अतिसुहृदोः सतोः। वेदाः गुणाः। स्युः॥ मित्रयोः सतोः। त्रयः। गुणाः। स्युः॥ द्विषतोः सतोः। एकः।
गुणः। स्यात्॥ समभावगुणयोः सतोः। द्वौ। गुणौ। स्यातां॥ महद्वैरिणोः सतोः। खं। स्यात्॥ १० ॥ एकेशे भयमित्रयोः स
तोः। शरमिताः। गुणाः। स्युः॥ समारातिकेसति। अर्धं। स्यात्॥ सममित्रकेसति। चत्वारः। गुणाः। स्युः॥ रिपुमित्रेसति।
भूमिः। गुणः। स्यात्॥ व्युदासेसति। त्रयः। गुणाः। स्युः॥ नादेवः। वधूः। मनुजा। रक्षः स्मृताः। गुणाः। स्युः॥ तद्रूपे। व्ययेस
ति। शराः। गुणाः। स्युः॥ साम्येसति। षट्। गुणाः। स्युः॥ अन्त्यपपुरुषः। सुरवधूः। अत्र। एकः। गुणः। स्यात्॥ अ
न्यत्र। खं। स्यात्॥ ११ ॥ दुःकूटेसति। यदि। योनिमैत्रं। भवलाद्दूरं। अस्ति। चेत्। तर्हि। तदा। अंभोधयः। गुणाः। स्युः।
यदि। योनिमैत्रं। भवलाद्दूरं। नो। चेत्। तर्हि। खं। स्यात्॥ अनयोः। यदा। एकं। अस्ति। चेत्। तर्हि। रस। भूः। गुणः।
स्यात्॥ भोग्येक्यकेसति। खं। स्यात्॥ सत्कूटेसति। वरदूरता। भमित्रता। अस्ति। चेत्। तर्हि। षट्। गुणाः। स्युः॥ भिन्न
राश्येकभेसति। पंच। गुणाः। स्युः॥ अन्यत्र। सुकूटकेसति। गिरयः। गुणाः। स्युः॥ अथो। नाडिभेदेसति। गजाः। गु
णाः। स्युः॥ अनुक्ते गुणाभावः। इतिघटितं॥ १२ ॥ स्त्रीणां। अष्टमवर्षतः। त्रिषु। अब्देषु। विवाहः। शुभः। स्या
त्॥ तीर्णत्रितानां। नृणां। अयुक्षु। अब्देषु। विवाहः। शुभः। स्यात्॥ अत्र। राधमाघयुगयोः। मार्गे। विवाहः।
शुभः। स्यात्॥ पूर्वजयोः। ज्येष्ठे। त्यजेत्॥ द्वेज्योनरवेरान्वितं। हिमरुचिं। त्यजेत्॥ जनुर्भवं। यत्। मासादि।

हेरंब
५

१०

तत्। प्रथमके। गर्भे। त्यजेत्॥ अनुजे। गर्भे। न। त्यजेत्॥ १३॥ मूलान्त्यार्कमघाश्विरेन्द्रनिलयुक्क्षेत्रं। विवाहे। शुभं।
स्यात्॥ अनीदृशुकं। पापयुक्तं। भं। विवाहे। शुभं। न। स्यात्॥ खलयुतं। भोग्यं। च। परं। विद्धं। भं। विवाहे। शुभं।
न स्यात्॥ विश्वेद्रौः। यमभित्रयोः। द्विकुभयोः। पित्र्यक्षेहर्योः। अंत्यार्यम्णोः। पुनरम्बपोः। वरुणाभस्वात्योः। उभा
हस्तयोः। मिथः। वेधः। स्यात्॥ १४ ॥ अयं। वेधः। करपादने। निगदितः। अन्येषु। कर्मसु। नानिगदितः। तेषु। कर्म
सु। शिवदिशः। काशीनवाद्यैः। मुनि। सप्तशलाकके। चक्रे। वेधः। स्मृतः॥ अंत्यादिमयोः। अंत्योः। द्विकत्रिमितयोः।
अंत्योः। मिथः। वेधः। स्मृतः। मुहूर्ते। भेविद्धेसति। वरणं। त्यजेत्॥ खलखगैः। भे। विद्धेसति। सर्वं। नक्षत्रं। त्य
जेत्॥ इह। क्वचित्। अंघ्रिं। त्यजेत्॥ १५ ॥ सप्ताब्धचक्रे। भाग्याद्य। पितृयाम्यभे। अमिकरिभे। विश्वेन्दुभे।
अंत्यार्यम। पुष्येंद्रे। द्विकुभे। मघाशिजलभे। चित्राजपादे। मूलक्षादितिभे। द्विदैववसुभे। सार्पानुराधे। अहि
बुध्न्यार्कभयोः। च। परं। पाश्यनिलयोः। मिथः। व्यधः। स्मृतः॥ १६ ॥ लग्नेशे। भवगे। सति। अथवा। शशिनि।
सदृष्टेसति। वा। शुभे। अंगगेसति। वा। शुभस्य। होरायां। सत्यां। व्यधभयं। नास्तिइति। पूर्वे। जगुः॥ भोनाद्
स्वदः। क्रमात्॥ व्याकृतिषड्जिनाष्टनखभं। अग्रतः। लग्नयात्। हंत्रि॥ अर्कः। अर्कमितं। भं। अग्रतः। लग्नयात्।
हंति॥ पूर्णः। शशी। मुनिमितं। भं। अग्रतः। लग्नयात्। हंति॥ तत्। शुभे। सति। न। स्यात्॥ तत्। मागध्ये। सत्। न। स्या

मा०अ० ते॥ १७ ॥ चंद्रतनुगं। परुणोदु। षण्मासं। त्याज्यं॥ विदुर्यजनमर्क्षके। जन्मभलग्नके। तनुगते। त्याज्ये॥ सुर्यात।
६ मनुड़ु। त्यजेत॥ अर्कतः। द्विविसदा। संक्रमणा। क्रमात। दंतव्येकदृशः। युगगजाः। तर्काः। रववाणदवः। सव

स्मिताः। नाडी। शुभं। संत्यजेत॥ प्रायः। रवेः। संक्रमघटिकाः। दूषिताः। स्युः॥ १८ ॥ ऋतुसंधितः। षट्‌षष्टी।
त्याज्या। तिथिभयुक्‌संघौ। द्विनाड्यौ। संत्यजेत॥ यहादु। तेस्यादेः। त्रिवेदपड़िभान। दिवसान। भागधि
तान। दिवसान। संत्यजेत॥ उत्पातजोतसति। अष्टदं। त्यजेत॥ शिखिनः। उद्गमं। त्यजेत॥ अवकुले। एका
ष्टमी। प्राकू। दले। विट्। स्यात॥ कृतरुद्रयोः। प्रांत्ये। दले। विट्। स्यात॥ कुले। निरंकेषु। दश। विट्। स्यात॥ १९॥
सार्पेद्रांतिमभात्ततः। ऊर्ध्वाधरं। अब्धिघटिकं। गंडांतं। स्यात॥ पूर्णांततः। ऊर्ध्वाधरं। अब्ध्यर्धकं। गंडांतं।
स्यात॥ कीटांत्यालिविरामतः। ऊर्ध्वाधरं। कुघटिकं। गंडांतं। स्यात॥ सादेभ्यव्यहगाख्ययोगविरतौ। यत।
भं। तत्र। चेडायुधं। स्यात॥ दुर्योगमति। द्विनभात। साभिजिदयुग्मे। यदा। अर्कः। अस्ति। तदा। एकार्गलः॥
स्यात॥ २०॥ सूर्यात। वारेषु। क्रमात। दिवैव। निशमाघ्रश्वीषुनागत्रिषद्‌संख्याकं। यादमदलं। उत्सृजति॥ हेरंब
सूर्यात। वारेषु। क्रमात। दिवा। रंद्रविद्विजागजुवेददिकं। संख्याकं। षोडशांशं। कुलिकं। उत्सृजति॥ निशि ६
तंत्यकं। उत्सृजति॥ अपरे। निर्ध्यंशं। कुलिकं। उत्सृजति॥ अमरेत्यसास्युजिद्गः। वारेषु। क्रमात। तेः। कालं।

कंटकं। तेनिष्ठुरं। उत्सृजति॥ २१ ॥ शुक्रेंदू। अयमेषु। गोंकुरविभूतुल्याः। मुहूर्ताः। दिवा। दुष्टाः। स्युः॥ कुजनिशि।
अगाः। मुहूर्तः। दुष्टः। स्यात॥ ये। इतरे। दुर्मुहूर्ताः। ते। अर्धयामादिषु। संति॥ अतः। अत्रातं। नोक्ताः॥ श्रुति। वृद्धि
तुर्यचरणे। ब्रह्मद्वितीये। अपमः। प्रस्थः॥ रूपाद्याः। वाराः। क्रमात। अनुविश्वषाशियमनेंदुत्वर्कभः। सद्दि
ताः। संतः। मृत्युदाः। स्युः॥ २२ ॥ अश्विनः। नक्षत्राणां। क्रमात। पंचाशत। ५० जिन २४ रवा १० मृय ३। वेद १०
कृताः ४। आखंडलाः। मूर्छनाः २१। त्रिंश ३० द्विश २० दशा ३२। रवशमनस्वधृत्येकाश्विनः। विंशतिः। त्रिकेंद्रा।
द्दशा। वासवाः। रसशराः। सिद्धाः। नखाश्यादिशः। धृत्यष्टौ। जिनखाग्नयः। रमे। ध्रुवाः। स्युः॥ रह। आभ्यः।
द्दशा। वासवाः। रसशराः। सिद्धाः। नखाशादिशः। धृत्यष्टौ॥ जिनखाग्नयः। रमे। ध्रुवाः। स्युः॥ रह। आभ्यः।
घटिकाभ्यः। अग्रे। अब्धिनाड्यः। विषं। स्यात॥ २३॥ नक्षत्रस्य। स्वस्वध्रुवः। गतैष्ययोगगुणितः। षष्टिहृतस
घटिकाभ्यः। अग्रे। अब्धिनाड्यः। विषं। स्यात॥
न। स्पष्टः। स्यात॥ अतः। ऊर्ध्वं। अब्धिघटिकाः। एवंकृतास्त्याः। स्पष्टाः। स्युः॥ चंद्रः। सौम्यभगः। सन। विषभय
हंति॥ अथ। वा। शुभसुहृदृष्टः सन। विषभयं हंति॥ अथ। वा। स्वांशगः सन। विषं॰॥ वा। कोणलाभसुखेषु
स्थितः सन। विषं॰॥ सांग। रह। अंगपः सन। विषं॰॥ २४ ॥ लग्ने। चंद्रे खलाः। रिपौ। शशिसितौ। सर्वेयुने। स्व
बुधः। अंत्ये। अजः। सुखगः। अष्टः। अष्टमाः। कुजशुभाः। तृतीये। शुक्रः। शुभं च। भवंति॥ लाभे। सर्वखगाः।
अखिलगाः। शुभाः। अष्टारिगाः। खलाः। त्र्यं बुधने। चंद्रः। त्रिये। स्युः॥ अष्टारिगः। अंशभदृगेश। मृत्यवे। स्यात॥

मा॰ भ॰ कन्यातौलिकशत्रुगेहगशत्रुः । षष्ठोपि । भंगकृत् । नो । स्यात् ॥ शत्रुशशिनोः । गेहस्थितः । वा । अर्केगः । भौमः । मृ
७ त्युगतोपि । भंगकृत् । नो । स्यात् ॥ शुक्रे । अंशाधिविभुः । सुवर्गहृगितः सन् । तनौ । स्वोजांशयुजि । इज्येसति । वा । तनौ ।
स्वोजांशयुजि । शुक्रेसति । शुभदः । स्यात् ॥ अथ । सग्रहः । विधुः । कंटकनिजांशव्याक्षितः सन् । शुभदः । स्यात् ॥ २६ ॥
कंटककोणगः । इंदुजः । दोषाणां । शतं । घातयेत् ॥ कंटककोणगः । शुक्रः । दोषाणां । शतयुग्मं । घातयेत् ॥ कंटकको
णगः । गुरुः । दोषाणां । लक्षं । घातयेत् ॥ इनचंद्रौ जसि । अंगं । पातादिकान् । दोषान् । घातयेत् ॥ ये । विबलाः । भं
अ गाः । ते । अत्र । तौसफलाः । न । भवंति ॥ संध्यंशतनुस्थः । ग्रहः । फलः । स्यात् ॥ भावांशतुल्यः । ग्रहः । अखिलफलः
स्यात् ॥ संध्यूर्ध्वगः । ग्रहः । परः । स्यात् ॥ २७ ॥ नतनाडिकाः । रसहताः सत्यः । भागाः । स्युः ॥ सूर्यः । शास्रपरे । नतेस
ति । क्रमात् । नर्दूनयुक्तसेन् । रवं । स्यात् ॥ तत् । सस्संसत् । सुखं । स्यात् ॥ कथितवत् । लग्नं । साध्यं ॥ तत् । सप्तर्दूसत
मदः । स्यात् ॥ व्यस्ताभ्यासलिवः । अथ । भुक्तयुतेः । इमाः । भयः । अंगपातालयोः । क्षेप्यासंतो । तनुतः । ससंधयः । षड्
वाः । स्युः ॥ इमे । षड्युक्तिताः सतः । परं । ससंधयः । षड्भावाः । स्युः ॥ २८ ॥ इंद्रोः । वा । हरिजात् । व्ययस्वगतयोः सतोः । देरव
कर्तरी । स्यात् ॥ यदा । स्वे । वक्री । ग्रहः । अंत्ये । तनुः । ग्रहः । तदा । महती । कर्तरी । स्यात् ॥ अथ । गुरौ । त्रिकेसति । ७
सा । नहि । स्यात् ॥ वा । तनौ । शुभेसति । सा॰ ॥ वा । स्व । अंत्येसति । सा । न॰ ॥ वा । स्वे । सौम्यस्वगेसति । सा॰ ॥ वा । के

क्रूरयोः १

१४

द्रकोणेषु । गुरुभृगुतैः । सा । न॰ ॥ वा । कर्तरिकारकौ । द्विविचरौ । नीचस्थितौ । स्तः । चेत् । तर्हि । सा । नहि । स्यात् ॥ २९ ॥
लग्नांसितेतिथिः । ग्रहेः । हस्तात् । रभद्रम्बरतनुभूशफैः । क्रमात् । रोगाग्निनृपचौरमृत्यवः । स्युः ॥ एष्यर्क्षमासेषु । ह
जं । त्यज ॥ भौमग्रहद्युषु । अग्निं । त्यज ॥ शुक्रनिशिवेदुगुहान् । त्यज ॥ इज्यारेविधु । द्वारं । त्यज ॥ विवाहसितविला
ध्यासु । अपरं । त्यज ॥ रदे । तनौ । हीनेसति । त्यज ॥ ३० ॥ जन्मर्क्षोदयतः । ये । मूर्ते । ये । तदधिपौ । ये । नवांशाः । ग्रहाः ।
तलवाः । तद्वै । अंगगमनः । तस्मात् । मिथिः । अक्षयालिता । हो । तर्हि । स्वतनुः । अंतकृत् । स्यात् ॥ धटखुग्मभौ ... । अंश
शस्तः । स्यात् ॥ विज्ञालभांशौ । तथा । चंद्रापुण्यद्युतौ । भांशौ । मूर्ति । वितनुतः । द्वौ । नौ । सिंहे । गृहस्थ । भांशौ । दैन्यं ।
वितनुतः ॥ ३१ ॥ दर्गोत्तमतः । विना । अतिमलवे । नो । दद्यात् ॥ तौलिमृगाव्यगे । चंद्रेसति । चरक्षे । चरं । लवं । नो ।
दद्यात् ॥ वीचपरं । चंचेश्वरवेदोनितान् । तनुं । नद्यात् ॥ मेषादिषु । राशिषु । क्रमात् । अजेनकौलिककुर्ला । गद्याः । न
वांशाः । स्युः ॥ इष्टात् । अंशात् । षर्व नवांशकाः । दशहताः । व्याधाः । सतः । लवाद्या । तनुः । स्यात् ॥ ३२ ॥ लग्नांशे । स्व
पहृग्युतौ सतौ । नृसुखदौ । स्यातां ॥ वा । अन्यान्यपश्यक्षितौ सतौ । नृसुखदौ । स्यातां ॥ तस्यां । लग्नांशौ । सप्त
मकौ । लग्नांशौ । तथैव । संतौ । सुवनेः । सुखदौ । स्यातां ॥ एवं । नो । चेत् । तर्हि । तथोः । मृत्युदौ । स्यातां ॥ अकौनवि
लग्नके । द्विप्रेसति । ध्रुषतेः सकाशात् । क्रमात् । रविसितसं । द्वाकिं । जीवाभजः । दोरेशाः । स्युः ॥ स्वले । अग्नि । स्व

मा०अ० ऊर्जा। होरा। नेष्टा। स्यात्॥ शुभे। अन्हि। खलु। जा। होरा। मध्यमा। स्यात्॥ ३३॥ लग्नेंदू। स्मरागे। शुभाशुभखगेः सति।
८ ततः। अंगोंगानात्। क्रूरमौर्विकात्। खरवयमैः। लब्धं। यदा। अर्धं। पवः। तदा। क्रमात्। आधिमृत्यू। स्तः॥ यदा।
खिष्टो खनिजोशभं। सन्। ग्रहः। अखिलं। अस्तं। पश्येत्। तदा। तत्। न। स्यात्॥ वा। यदा। अरिष्यायगोष्ठर्ये मूर्ति।
तदा। तत्। न। स्यात्॥ वा। यदा। खजेला प्रकोणगशुभः। अखिलं। अस्तं। पश्येत्। तदा। तत्। न। स्यात्॥ ३४॥ रे
निगुरुभृगुपुत्राः। त्र्यभं। कोणं। अंबायुः। क्रमात्। पूर्णया। दृष्ट्या। पश्यंति॥ अन्ये। ग्रहाः। चरणाभरं। पश्यंति॥
सकलाः। ग्रहाः। द्युनं। पूर्णं। पश्यंति॥ भं। होरा। त्रिलवनवांशकः। द्वादशांशः। त्रिंशदंशः। क्रमात्। वर्गाः। स्युः॥
शुभजः। वर्गः। सन्। प्रोक्तः॥ परैः। सुहृदः। वर्गः। सन्। प्रोक्तः॥ तनुः। अल्पनवर्गा सति। शुभदा। न। स्यात्॥
॥ ३५॥ सुहृद्। प्राक्। प्रोक्तं॥ ओजभे सति। क्रमात्। अर्कशशिनोः। होरे। स्याताम्॥ समभे सति। क्रमात्। अर्का
र्कयोः। होरे। स्याताम्॥ प्राक्सुतधर्मपः। द्रेष्काणः। स्यात्॥ नवलवेः। प्राक्। प्रोक्तः। स्वतः। अर्कांशकः। स्यात्॥ हेरंब
युग्मभे सति। शुक्रज्ञेज्ययमासृजां। क्रमात्। शरभुनीभार्थपवः। त्रिंशांशाख्याः। स्युः॥ विषमभे सति। ते। ८
एव। व्यस्ताः। गदिताः॥ इमे। षड्वर्गकाः। स्युः॥ ३६॥ दिनगणात्। संक्रांत्यंतरहोरातात्। यत्। आसं। मः।

भपूर्वैः। रविः। स्यात्॥ मेषात्। यातभयुक्। कार्यः॥ सः। अयनलवैः। युतः। कार्यः॥ रात्रौ। सषड्भः। युतः। कार्यः॥ तद्भ
स्याशहतः स्वभोदयविधत्याप्तः। तथा। उपतः। शुक्रार्णाकलितेन। भोदयैः। विवरगः। युक्सन् स्फुटः। कालः। स्या
त्॥ ३७॥ यदि। एकभे। लग्नार्कौ। स्याताम्। चेत्। तर्हि। अंशविवरात्। लीघोदयघात्। या। विधत्याप्तिः। सः। कालः।
स्यात्॥ इनात्। तनुः। यदि। तनुः। अधिकात् तर्हि। असौ। कालः। सूर्योदयात्। प्राक्। स्यात्॥ अंभः परिपूरिते। कुंडे।
मुघटिका। सुता। अर्धोदयात् स्ये। त्र्यमेव॥ सा। अग्निवयवा युगा सति। शुभदा। न स्यात्॥ अथ। पूर्णा। घटिका।
अग्निपंचगुणगता सति। शुभदा। न। स्यात्॥ ३८॥ गोधूलं। पट्टगौदिकं। शुभकरं। स्यात्॥ तदा। पंचांगशुद्धिम
त्तां। शुभकरं। स्यात्॥ तत्। रवेः। अर्धास्तात्पूर्वतः। अर्धघटिकं। स्यात्॥ तुने। अष्टाविंगां। इंदुं। सौम्यांगं। अ
ष्टमं। कुजं। गुरुयमाहः। पातं। अर्कक्रमं। जह्यात्॥ यौवनाद्ये। अपि संकटे प्राप्ते सति। रदं। कृचित्। विषमसुखाम
त्। स्यात्॥ ३९॥ अभ्यस्ता। प्राक्सवर्णा। चतुर्वेदीकृता। वेदी। कार्या॥ मा। षट्सोच्छ्रिता। कार्या॥ सा। द्रोणादिः। छि
मृगांगुलैः। अभ्युच्चिता। कार्या॥ सा। गृहात्। बहिः। वामतः। कार्या॥ यस्य। यत्। अंगं। अदः। अंगिनः। गदितभे।
कुर्यात्॥ दद। दृंसे। बलं। न। आलोक्यं॥ इदं। विवाहतः। प्राक्। स्वाग्निवह्नि। न। कुर्यात्॥ ४०॥ लग्नात्। अष्टिदि
नांततः। समसुनौ। घंकपुष्प। वधूसंवेशं। जगुः॥ अतः। ऊर्ध्वं। अयुक्। घस्रे। वधूः॥ मासात्। ऊर्ध्वं। अयुक्।

मासि। वृ॰पू॰॥ वर्षात्। ऊर्ध्वं। अयुक्। हायने। व॰॥ त्रारभितात्। वर्षात्। परं। स्वेच्छया। व॰पू॰॥ वैकाभार्गसिते। भुक्तियुग्मो
द्वादशं चित्राश्विनी ज्येष्ठः। अनलमदिरे। स्थिरं अंगे। मिश्रि। व॰पू॰॥ ४१॥ उद्वाहात्। प्रथमे। शुचौ। यदि। भर्तृगृ
हे। कन्यका। वसेत्। तर्हि। तज्जननीं। हन्यात्॥ उद्वाहात्। प्रथमे। क्षये। यदि। भर्तृगृहे। कन्यका। वसेत्। तर्हि। निजत
नुं। हन्यात्॥ उद्वाहात्। प्रथमे। ज्येष्ठे। यदि। भर्तृगृहे। कन्यका। वसेत्। तर्हि। पतिज्येष्ठकं। हन्यात्॥ उद्वाहात्। प्रथ
मे। पौषे। यदि। भर्तृगृहे। कन्यका। वसेत्। तर्हि। श्वशुरं। हन्यात्॥ उद्वाहात्। प्रथमे। मलिने। यदि। भर्तृगृहे। क
न्यका। वसेत्। तर्हि। पतिं। हन्यात्॥ उद्वाहात्। प्रथमे। चैत्रे। यदि। स्वपित्रालये। तिष्ठती। कन्या। तर्हि। पितरं। नि
हंति। तेषां। अभावे सति। भयं। न। भवेत्॥ ४२॥ शुद्धान्वेषु। पुनर्भवापरिणयः। विवाहोक्तभैः। प्रोक्तः॥ त
त्र। तिथिमासवेधभृगुजेज्यास्तादि। न। आलोक्यं॥ तत्र। अर्कभात्। त्रिष्वृक्षेषु। मृतिः। धनं। मृतिः मृती।
पुत्राः। मृतिः। दुर्भगं। स्त्रीः। औन्नत्यं। स्यात्॥ अथो। अर्कभात्। साभिजित्। यथा। भवति। तथा। क्रमात्।
धृतीशशक्रेन्दुतत्त्वर्क्षैः। अन्वयः। स्यात्॥ ४३॥ उपोषितनरः। भुक्काय। वराय। सुतां। दद्यात्॥ पुष्पोषितनरः। भु
क्काय। वटवे। सावित्रिकां। दद्यात्॥ आरब्धोत्सवके सति। यदा। स्वगोत्रे। जनिमृती। स्यातां। चेत्। तर्हि। क
चित्। सांगतं। विदधीत॥ इतरे। पाकं। विदधीरन्॥ अस्मात्। पूर्वतः। यज्ञोद्वाहनचौलमौंजिकं। क्रमात्॥

हेरंब
९

स्वर्गादिकृत्त्रिविधेषु। अहःसु। आरभेत॥ ४४॥ एककुलजाः। मंडपस्य। उत्थापावधि। क्षयदर्शने सूतकं। श्राद्धं। अ
धीतिं। शीतलाप्सु। आहुतिं। सीमांतिं धृतिपाते। सव्यातिपाते। कृचित्। नो। कुर्युः॥ सः। शुभागान्तः। विषमसमे।
अब्दे। उत्थाप्यः॥ कुले। पुंद्वाहुद्वी। अब्दांततः। न। कार्यौ॥ सद्भयोः। तुल्याः क्रिया। अब्दांततः। न। कार्या॥ ४५॥
उद्वाहव्रतचूडकं कृते सति। क्रमात्। अब्ददलं तदर्धं। तिलैः। तर्पणं। पिंडयुतं। श्राद्धं। महालयगयापित्र्यं। विना
न। आचरेत्॥ सप्तपदीविभ्रमः पूर्वं। वरस्य। दोषा। अधिगते सति। वा। वरे। मृते सति। सा। कन्या। अन्यत्र। देया॥
बलात्। विवाहिता अपि। कन्या। या। विद्धयोनिः। न। चेत्। तर्हि। सा। कन्या। अन्यत्र। देया॥ ४६॥ अन्यौकः। यु
धैः। विवाहादिकः। क्रमात्॥ कुशाहेमरौप्यरचितानाम्नी। भार्या। धर्मार्थं। धार्या॥ वा। निखिलैः। वर्णैः। सुवर्णैर
चिता। भार्या। धर्मार्थं। धार्या॥ मंदार्कदिने। अंबुपाग्निकृत्तिभं। भद्रातिथिः। अस्ति। चेत्। तर्हि। तदा। उद्वूढा।
या। कन्या। सा। विषकन्यका। स्यात्॥ अथ। रिपुक्षेत्रगौ। सौम्यौ। लग्नगौ। स्यातां॥ चपरः। एकः। क्रूरः। रिपुक्षेत्रगः।
लग्नगः। अस्ति। चेत्। तर्हि। तदा। उद्वूढा। या। कन्या। सा। विषकन्यका। स्यात्॥ अथ। तनौ। सौरिः। पुत्रगः। रविः। ध
र्मगः। धरणीसुतः। अंबं। पुं। अपरः। योगः। स्यात्॥ तज्जा। कन्या। विषं। स्यात्॥ मूलाद्यचरणे उद्वूढा। या। कन्या।
सा। श्वशुरं। हंति॥ अश्लेषान्त्यचरणे। उद्वूढा। या। कन्या। सा। तच्छ्वश्रूं। हंति॥ ज्येष्ठांत्ये। उद्वूढा। या। कन्या। सा। पतिपूर्वं

जं। हंति ॥ द्विपचतुर्थे। उद्वाहः। या। कन्या। सा। देवरं। हंति॥ ४८ ॥ एवं। भुवने। यथा। श्वशुरादिकं। तथा। ना। स्त्री। श्वशुरा
दिकं। हंति ॥ तेषां। अभावे सति। इह। दोषः। नो। स्यात॥ केचित। आचार्याः। तुः। एतत। फलं। मौल्यं। न। वदंति ॥ केचि
त। आचार्याः। पेन्याद्ये। मूलवत। फलं। वदंति ॥ सुतुषु। सहजातयोः। उद्वाहो। न। कार्यो ॥ सुतुषु। सहजातयोः। उद्वा
हात। व्रतं। न। कार्यं ॥ सुतुषु। सहजातयोः। पुत्रुद्वाहात। स्त्रीदूहनं। नो। कार्यं ॥ सुतुषु। कुले। मंगलविधेः। मुंडं। न।
कार्यं ॥ कुले। लघु। निपुभि। न। कार्यो ॥ ४९ ॥ सुतुषु। कुले। कालरुद्दतः। जाते। ज्येष्ठात। मंगलात। लघु। मंगलं। नो।
कार्यं ॥ कात्यायनः। चौलं। मुंडनं। भवति ॥ मेखला। मुंडनं। न। भवति ॥ इति। प्राह ॥ इति। द्वेतोः। विवाहात। उभयहः
रूपं। मेखला। कार्या ॥ अब्दस्य। भेदे सति। वा। वेदात्तावरिते काले। वा। दिनव्यवहिते। काले। वा। नद्या। व्यवहिते। दे
शे। वा। नगेन। व्यवहिते। देशे। पूर्वोदितं। मंगलं। वितनुयात॥ वा। जनाभेयाते सति। एकाहेपि। पूर्वोदितं। मंग
लं। वितनुयात॥ इदं। सर्वं। संकटे सति। ज्ञेयं॥ बुधैः। इदं। इह। मारनस्यात। यान्यं॥ इदं। यमयोः। निषिद्धं। नो। स्यात॥
अनयोः। एककत्रे। कार्यं। इति। नगुः॥ एकस्मै। वराय। दुहितृद्वयं। न। दद्यात॥ सहजयोः। एको। द्वे। कन्यके। न। दद्यात॥ देव
मिथः। उद्वहनं। न। तनुयात॥ असंपदि सत्यां। अद्भुः। एकस्मै। स्यादिकं। कुर्यात॥ ५१॥ बुधैः। निश्चये। सत्यपि। उ १०
द्वाहं। न। जगदुः॥ सपिण्योः। पित्रोः। स्त्रियाः। सुताः। भ्रातुः। अनुद्भितः। स्वसुः। पितृव्यस्य। असत्त्वं। नाम। सत्यां।

उद्वाहं। न। जगदुः॥ अन्ये। सान्वयजान्ये। सत्यपि। उद्वाहं। न। जगदुः॥ बुधः। जनकौ। वा। स्त्रीसुतान्वाप्ययेसत्यपि। क्रमा
त। अब्दार्धात। अब्दं। दलांतरे सति। केचित। दैवं। वशान्या। उद्वाहं। विदधते॥ ५२ ॥ भ्रातुः। मृते सति। आसन्नवत। प्र
तिकूलं स्यात॥ भये सति। वा। अतिसमये सति। वा। पित्रोः। मृतेः। संशये सति। अन्येषां। प्रतिकूलं। न। स्यात ॥ आ
श्रमिविरक्तगृहागतानामपि। प्रतिकूलं। न। स्यात॥ आतुर्यात। मृतनेकिम्यानभिभवे सति। नांदीमुखं। न। आ
चरेत॥ ज्वरितस्य। मंगलं। नो। कुर्यात॥ अतिव्याप्यद्भुवे सति। निश्चये। मंगलं। नो कुर्यात॥ ५३ ॥ बुधैः। उ
क्तपूर्वसमये। अनारब्धकार्ये सति। सूतकं। स्यात। चेत। तर्हि। कूष्मांडी घृतहोमतः। अननाशौचं। केचित।
कर्म। कारयेत॥ सिंहेज्ये सति। शुभं। न। हितं ॥ हरिलवोर्ध्वं। गौतमीदक्षिणे। जान्हव्युत्तरतः। केचित। शुभं।
हितं ॥ अजे। अर्के सति। अस्य भीष्मादिषु। मस्तु। अंतः। शुभं। हितं॥ ५४ ॥ देशग्रामगृहद्वारव्यवहृतिषु। तेषु।
दाने। मनो। सेवाककिणिवर्गसंगरषुनभं मेलके। नामभं। ग्राह्यं॥ परतः। जन्मर्क्षं। ग्राह्यं॥ वधूपुरुषयोः। मध्य
एकस्य। जन्मर्क्षं। ज्ञातं। चेत। तर्हि। इतः। शुद्धिं। विलोक्य। तयोः। नामर्क्षयोः। मेलकः। स्यात॥ ५५ ॥ नामादि
मवर्णतः। अवकहडात। भं। स्तेयं॥ युजि। वर्णे सति। आदिवर्णात। भं। ज्ञेयं॥ अत्र। बवौ। शसौ। खषौ। तुल्यौ। ज्ञे
यौ। यद्भिधाः। वधूवराः। अस्य। नामांतिमं। ज्ञेयं॥ औषधिः। नुदहने। पदस्य। वंधे। गेहग्रामनृपादिषेक

मा०अ० द्विभौम्यन्वाशने । भूषणे । जनुर्भं । अमलं । जगुः ॥ ५८ ॥ इति विवाहप्रकरणं ॥ दारसमये । अग्न्याधानं । अवादि ।
११ परैः । दायाद्यकाले । अग्न्याधानं । अवादि ॥ बुधैः । ईशाग्निध्रुवशाक्रपूषभमृगज्येष्ठाः । व्यक्तालस्वाशयोः । मुनरुद्रैन
वकेड्रसेः । अनलगतैः । स्वाध्यष्टर्क्षगतैः । जीवेन्दुकेन्द्रगैः । उपचयैः । परैः । विराद्यपुष्टैः । मध्यां । अग्न्याधानं । अवा
दि । १ ॥ इत्यग्न्याधानं ॥ नामक्षात् । द्विसुतांकदिग्भवगतः । ग्रामः । शुभः । स्यात् ॥ अन्यः । ग्रामः । अन्यथा ।
स्यात् ॥ तत्कोणे । अन्त्यभुवां । निवसतां । शुभं । स्यात् ॥ परथा । अर्थं । दोषाः । स्युः ॥ याम्यतः । दिक्षु । क्रमात् । क्रव्याद
कित्थत्वतुलाक्रियघटाः । कोष्ठाः इज्ञो । न । वसंति ॥ मध्ये । अन्त्या । न । वसंति ॥ अथ । इन्दुकुंभः । दिक्षु क्रमात् । अग
मुखाः । अष्टौ वर्गाः । ओजस्विनः । स्युः ॥ ते । स्वपरवनपगाः । स्युः ॥ स्ववर्गः । द्विषः । मिथः । अन्यावयुक् । गजेः । तस्य स
नेः । काकिणिकाः । स्युः ॥ रमाः । यस्य । अधिकाः । संति । सः । अर्थदः । स्यात् ॥ विमतः । वर्णानां । क्रमात् । श्वेतारक्तकपी
तकृष्णवसुधाः । शुभाः । स्युः ॥ विमतः । वर्णानां । क्रमात् । स्वादुः । वसुधा । कटुः । वसुधा । तिक्तका । वसुधा । काषाया ।
वसुधा । शुभा । स्यात् ॥ विमतः । वर्णानां । क्रमात् । घृतरक्तानिलाग्निगन्धाः । वसुधाः । शुभाः । स्युः ॥ २ ॥ विप्रा देवं
दिकः । क्रमात् । सौम्यादिध्रुवभूतले । गृहं । विरचयेत् ॥ अथवा । अखिलाः । ध्रुवभूतले । गृहं । विरचयेत् ॥ अत्र । अन्यो ११
न्या । नियमः । न । स्यात् ॥ यत्र । इति । स्यात् । तत्र । निखिलाः । गृहं । कुर्युः ॥ सन्यसप्तभेऽकुतः । मुखात् । प्रथमतः । व

22

गो दिक्वर्णक्रमः । स्यात् । येन । नर्दि । सुधीः । नर्दिग्मानं । शल्यं । आदिशेत् । इष्टेषैः । मध्यतः । शल्यं । आदिशेत् ॥ ३ ॥ गर्तं
हस्तमितं । खनेत् ॥ इदं । निशामुखे । जलपूर्णं । न्यसेत् ॥ प्रातः । दृष्टजलं । स्थलं । मतं । स्यात् ॥ अजलं । स्थलं । मध्यं । स्यात् ॥
स्फाटितं । स्थलं । असत् । स्यात् ॥ गर्तं । स्थलं । तत्वा । नत्वा । गृहाधिकभुवं । यावत् । अक्षोभतः । तावत् । निखनेत् ॥ वा ।
यावत् । तरैः । तावत् । निखनेत् ॥ वा । यावत् । पुरुषः । तावत् । निखनेत् ॥ ततः । एकपिशिरःसुवास्तुमभिः । पूरयेत् ॥
॥ ४ ॥ उज्जयनी स्थलात् । यमदिशि । वास्तुनिलाभ्यंतरात् । प्राक् । साध्या ॥ अतः । सौम्ये । अन्य्युदयात् । प्राक् ।
साध्या । ध्रुवमुखात् । उदक् । साध्या ॥ दिशामुदक् । गृहे सति । मृतिः । स्यात् ॥ माघवैशाखफाल्गुननभोमार्गेषु । भृ
गुनिलिः । वायव्यकृत्य वसुध्रुवैः । स्थिरतमो । युक्ते दाष्टमे सति । गेहं । कुर्यात् ॥ ५ ॥ पृष्ठात्र विधौ सति । गेहं । ना । कु
र्यात् ॥ रिक्तकतिथौ सति । गेहं । न । कुर्यात् ॥ अर्कारवारांशाः । गेहं । न । कुर्यात् ॥ उक्तेष्वपि । कुंभमीनगविधो सति
अंभोत्रिति । न । आचरेत् ॥ अर्कसुतादि । यथा । भवति । तथा । क्रमात् । तुर्यात् । नक्षत्रात् । पंचदशात् । नक्षत्रात् ।
त्रिद्विकपरिमिता नक्षत्राते । क्रमात् । वेदाग्निपंचभानि । गेहकरणे । सपरं । प्रदेशेऽपि । निंद्यानि । स्युः ॥ ६ ॥ भाद्र
पदात् । त्रिषु । त्रिषु । मासेषु । प्रागादिशीर्षः । सुरः । शेते ॥ हि । यस्मात् । अत्र । सन्मुखं । गृहं । प्रोक्तं ॥ तुरगे । पुनः ।
गोमृगजघटेषु । अर्के सति । यमोदङ्मुखं । गृहं । प्रोक्तं ॥ इदं गेहं कुलीरलेय गरवा सति । पूर्वापरास्यं । गृहं । प्रोक्तं ।

गृ॰अ॰ अन्यथे।रवौ सति।नु।भोक्तं॥ भुजकोटिघातः।इभहृतेन नु।शेषं।क्रमात्।आयाः।स्युः॥ ७॥ पूर्वादिध्वजधूमसिंहशु
१२ नकाक्षीणः।खरभाद्युकाः।स्वस्वपदे।धाताः॥ ध्वजः।अखिलमुखः।स्यात्॥ गजः।प्राच्यामुखे चेत्।स्यात्॥ वृषभः।
प्रागास्यः।स्यात्॥ सिंहः।विवाहणमुखः।स्यात्॥ इमे।आयाः।प्रशस्ताः।स्युः॥ अन्ये।धूमः।प्रशस्तः।स्यात्॥ अन्यज
स्थेषु नक्र।प्रशस्ताः।स्यात्॥ खगपश्चाङ्मुखः।प्रशस्तः।स्यात्॥ अन्ये पल्याः।खरः।प्रशस्तः।स्यात्॥ ८॥ अन्यत्र वृश्चिक
कुलीरगणाः।प्राङ्मुखे।गृहे।हिते।प्रोक्तः॥ नृक्रोणा।खगवीथी।अपचतीमुखा।गृहे।हिते।प्रोक्तः॥ अबला युग्मेणकाना।यमा
स्ये।गृहं।हिते।प्रोक्तः॥ आद्यसिंहधनुर्भा।सौम्यास्ये।गृहे।हिते।प्रोक्तः॥ अन्यद्दृष्ट्काद्यानन्तं कृता।ओता।त्र्यक
कुर्वृगताक्षवदने।तत्।कार्यं॥ कोणाध्वभ्रमकुच्यकर्दमतरुद्वालं भूदेवेक्षितं।आस्यं।मत्।न।स्यात्॥ सभोच्चादि
गुणाधिकान्तरभवे।वेधेसति।दोषः।किल।नस्यात्॥ गृहभूफले।अष्टघ्ने।भवि हृते सप्तति।शेषं।गृहर्क्षं।भवेत्॥ नं
क्षे।सर्पहृते सति।व्ययः।स्यात्॥ स्वस्वायाभूरि व्ययकं।गृहं।असत्।स्यात्॥ १०॥ मेषे।अश्विन्यादित्रयं।तेषां॥ इ
शो।तिष्यादित्रयं।तेषां॥ धन्विनि।मूलत्रयं।तेषां॥ परतः।इंद्वभे।तेषां॥ प्राग्वत्।गृहेशाघटिते।तेषां॥ नाडी।अन्यथा॥ हेरंब
तेषा॥ गृहमुखान्।दिक्षु।एकादिद्विगुणोत्तराः।अंककाः।क्रमात्।स्युः।शालाभांकयुतिः।कुयुक् सति।ओंका १२
मि।भुवनमुखानि।स्फुटं।यथा।भवति।तथा।संति॥ ११॥ आपद्यात्।दशमं।त्रयोदशं।इमे।गृहाः।व्यर्णाः।स्युः॥

२८

परे।गृहाः।व्यक्षराः।स्युः॥ पञ्चांत्यं।गृहं।चतुरक्षरं।स्यात्॥ सर्वं।षोडशा।खलु।गृहाः।स्युः॥ अथ।गेहस्वाम्युद्दे।प्रह
भरैः।नामाक्षरैः।मिथुनः।वह्निभिः।तष्टः सत्य।अंशकाः।स्युः॥ द्वितीयांशदं।पञ्चस्थं।भूप्रदं।नु।स्यात्॥ १२॥ यावत्
भूरिगुणं।गृहं।हृदि।स्फुरति।तद्।तावत्।करैः।विधार्यं॥ तैः।भूरिगुणं।गृहं।नो।चेत्।तर्हि।इह।अंगुलमुखे।क्षि
प्त्वा।अथवा।विहाय।भूरिगुणं।गृहं।तनुयात्॥ श्रीगोपपतिमेगमालुगिमुखैः।आयाद्यविच्छिन्नये।संश्राय
सुफलं।निबद्धं।गृहं।अखिलं।तत्।इह।दीर्घ।फलं।साधयेत्॥ १३॥ अंगरस्तम्।द्विमायामितं।द्विपाशं।विधा
य।अंतरात्।अंकयेत्॥ व्यायामांधिमिते।चपरं।विस्तृतिदले।अंकयेत्॥ तौ।कर्षकोणाभिधौ।स्तः॥ पाशौ।क्षेत्र
विरामशंकुनिहितौ।कृत्वा।आद्यं।आकर्षयेत्।कोणे।शंकुः।निखेयः॥ इति।इतरः।शंकुः।निखेयः॥ रज्जोः तयोः।
विनिमयात्।अपरौ।शंकू।निखेयौ॥ १४॥ इष्टं।क्षेत्रं।आग्नेयादि।प्रदक्षिणगतं।समासादयेत्॥ मध्ये।वामक
पार्श्वसुप्तपुरुषं ध्यात्वा।तं।उत्तानकं।अष्टाभ्यां।रक्षयेत्॥ पुच्छात्।अंगेंदुसंमितलवात्।विहाय।अग्रतः।भा
गः।नाभिः।स्यात्॥ अतः।वामलवमितं।खनेत्॥ तं।अश्मभिः।पूरयेत्॥ १५॥ अत्र।काले।उक्तरुजः।नाभि
ध्येयः।अध्याय।वर्णानां।क्रमात्।शिरोविशाखकः।कूलस्त्यांगुलकः।त्रिभाग चतुरस्राद्यालकाने स्वकः।कोर्यः॥
दिभागिकः।क्रमात्।कं।वक्षस्थलं।ऊरुपादयुगलं।संस्पृश्य।समवत्।अग्निजेन रेखां रचयेत्॥ तद्दत्।भित्तेः।

मी०अ०
१३

त्रिलाः । रचयेत् ॥ १६ ॥ दैर्घ्ये । अंकोद्धृते सति । पूर्वादौ । दिशि । सव्यतः । क्रमात् । त्रिषड्वर्थपंचमलवे । द्वाः । उदिताः ॥
सर्वासु दिक्षु । सव्यतः । क्रमात् । अष्टिलवके । द्वाः । उदिताः ॥ साष्ट्यंशसमुच्छ्रिता । कार्या ॥ अग्नेः । दिशि । होमः । पूजि
तः सन् । सुसमये ऽराध्यः ॥ सः । शिरश्चत्रभाक् । कार्यो । विलासाशिल्पवान्वितैः । कनेरैः । तुल्यं । गृहेभ्यः । विदुः ॥ १७
पूर्वादौ । दिशि । सव्यतः । क्रमात् । स्नानाग्निस्वपिवस्नभाजनपशुद्रव्यामरादिस्थितिं । कुर्यात् ॥ ईशितुः । दिशि ।
जलं । कुर्यात् ॥ वायोः । दिशि । परं । कुर्यात् ॥ अपाक् । दिशि । मूत्रकं । कुर्यात् ॥ शक्तिभुवः । अन्यसति । रत्न । यथा
रुचि । कुर्यात् ॥ परे । गेहस्य । दक्षे । घरट्टोलूखलं चुल्लिका पितृपदप्रक्षालनानि । इति रे ॥ १८ ॥ हानिः शाखिक
हलं । गृहं ॥ अधिवदनं । गृहं । तार्णं । गृहं । अलिंदादिकं । गृहं । एषु । आद्यादिकं । न । ईरितं ॥ तृणगृहं । सर्वेषु ।
मासेषु । उदितं ॥ छन्नं । वंशकपाटं । अर्चिततमं । वेश्म । उत्तरीद्वा । विशेत् ॥ आरंभोदितमासेषु । नारदमतात् ।
माघोर्जशुक्रेषु । वेश्म । उत्तरीद्वा । विशेत् ॥ १९ ॥ अपूर्वः । प्रवेशः । प्रारंभोदितभैः । उदितः । सपूर्वः । प्रवेशः । स्थि
रैः । मैत्रैः । उदितः ॥ द्वयात्मकः । प्रवेशः । अच्युतमूलदस्रसंहितैः । आरंभभैः । उदितः ॥ वेश्मप्रवेशे । कृत्यं । दिवैव । हेरंब
विहितं ॥ रात्रौ । प्रवेशः । क्वचित् । कार्यः । सूर्यक्षादिभपंचकं । मध्येमितान् । अष्टभानि । प्रवेशे । सता । न । स्यात् ॥ १३
२० ॥ उपचये । स्थिरे । लग्ने । प्रारंभवत् । संस्थितैः । खेचरैः । रविमुखैः । सूर्ये । वामगते सति । स्वदिग्वदनभैः । वेश्मप्रवे

२६

शः । शुभः । स्यात् ॥ रंध्रेषु द्विभदेभ्यः । आमृतगतः । सूर्यः । यदा । अस्ति । तदा । पूर्वाद्यानं । आलयं । प्रविशतां ।
असौ । क्रमात् । वामगः । स्यात् ॥ २१ ॥ इति वास्तुप्रकरणं ॥ उपचयावदस्य । वारे । सुदशासु । कर्णाद्यादि
तिनः । द्विकेषु । मृगभैत्रार्केषु । प्रयाणं । इष्टं । जगुः ॥ अत्रभे । प्रयाणं । इष्टं । नो । जगुः ॥ मार्गादावधियमाद्यपादे । वितृ
षु । तात्र्यंशे । चपरं । विशाखोर्वे गुहाष्टम । हरि सितान्वेषु । तत्पूर्वक्षानुषु । प्रयाणं । अशुभं । जगुः ॥ १ ॥ प्राक् ।
चंद्राभितः शक्रभं । वसुपराद्धौतं । पंचभं स्यात् । पश्चात् । कार्कसितान् । उदक् । कुजबुधौ सिंग्भः । गतान् । मूल
कान् । व्रजेत् ॥ अपाक् ॥ ईशतः । दिक्षु । क्रमात् । त्रिशाङ्ग्री । नवभूमयः । अधिगिरिशः । विश्वेश्वरः । अर्कोदयः
षट्शक्राः । तिथिपर्वणः । दशाद्दशः । एतान् । तिथीन् । शूलकान् । त्यजेत् ॥ २ ॥ गंधाद्यग्निभमसमसघभगणे ।
वाय्वग्निकाष्ठास्थितः । परिघः । न उल्लंघ्यः ॥ वरुणभैः । भैः । अपाक् । न । व्रजेत् ॥ प्राच्यैः । भैः । उदक् । न । व्रजेत् ॥
सर्वाशासु । रविज्यसितचन्द्रगैः । यायात् ॥ अथ । अवश्यकं । कार्ये सति । यदि । निशाशेषो न लभ्यते । अस्ति । त
र्हि । शूलं । हित्वा । अनिष्टभैः । व्रजेत् ॥ ३ ॥ मिश्राख्यध्रुवभैः । दिनादिमलवे । न । इष्यते ॥ तीक्ष्णैः । भैः । दिनं । यलवे ।
न । इष्यते ॥ क्षिप्रैः । भैः । अंतिमलवे । न । इष्यते ॥ मृदुचरभैः । क्रमशः । रात्रिभागेषु । न । इष्यते ॥ श्रुत्यर्कव्यम्
गेषु । अग्रे । नियमः । न । स्यात् ॥ वैश्वीत्यपादः श्रवणस्याद्यांशः । अभिजित् । भवेत् ॥ सः । यामी । दिनागमे । फलदः ।

मा॰ अ॰ स्यात्॥ क्षणम् अपि। यामी। विना। गमे। फलदः। स्यात्॥ ४॥ अनिशं। एकार्कैंद्वयमानुकूलं। गतं। दिनं। स्यात्॥ अ
१५ केंद्रयन्तथाः। भेदे सति। क्रमात्। दिवारात्र्योः। गतं दिनं। स्यात्॥ भौमे। प्राक्। ग॰॥ शनिचंद्रयोः। अपाक्। ग॰॥
तगुर्वोः। पश्चात्। ग॰॥ भृगुकान्ति। उदक्। गतं॰॥ अर्कभात्। शुभं। अंग। तदृसत्। द्विसप्तशेषं। अडलः।
स्यात्॥ त्र्यंगाभ्यां। शेषाभ्यां। विदलः। स्यात्॥ तयोः। श्रीदेवलोक्या। गमनं। दिनं। न। स्यात्॥ ५॥ रवात्
वारेषु। भलसति। क्रमात्। आज्यं। दुग्धगुडौ। तिलान्। दधियवान्। माषान्। माष्य। यानं। अनिष्टं। नो। स्या
त्॥ अथ। रंद्रकुभः। दिक्षु। क्रमात्। आज्यं। तिलान्नं। तिमीन्। दुग्धं। पाश्य। क्रमात्। हस्त्यनोदयन्रैः।
यानं। सुयानं। स्यात्॥ वातयोः। ध्यानात्। यानं। सुयानं। भवति॥ अथ। तिथ्यादि। लक्षाधिकं। दूरिजं। तु
ले॥ ६॥ स्वर्क्षानद्विघटाम्लभानुगुरुहान्। यात्रा। लग्नगता। स्यनेत्॥ रिपोः। भात्। षष्ठं अनु। स्वर्क्षांग
शरियुं। रवलं। जनिबलन्यकं। तथा। सांप्रतं। न्यक्कबलं। गृहं। यात्रा। लग्नगतं। त्याजेत्॥ अथ। अर्कभु
क्तो। कुजः। राहुः। मंदशशांकसौम्यगुरवः। दिशां। ईशाः। स्यात्॥ दिग्गृशः। केंद्रसति। वजेत्॥ ७॥ त्रिकोण। देरंव
ललाटगसति। न। प्रविशेत्॥ तनौ। इनः। प्राच्यां। भालगः। स्यात्॥ मदने। अर्कजः। पश्चात्। भालगः। स्यात्॥ १४
अंबुगबुधः। सौम्यां। भालगः। स्यात्॥ खगः। कुजः। अपाक्। भालगः। स्यात्॥ द्वित्रिपतः। ऐंश्यां। भालगः।

× गुरुः।४ ×

२८

स्यात्॥ आयव्ययगः। भृगुः। ज्वलनदिशि। भालगः। स्यात्॥ षट्सुतगः। विधुः। वायौ। भालगः। स्यात्॥ अष्टांकुसर्व।
तमः। नैर्ऋतदिशि। भालगः। स्यात्॥ ८॥ क्रूरग्रहः। केंद्रगतः सन्। यातुः। नाशकरः। तदा। यदि वक्रः। यातुः।
नाशकरः। स्यात्॥ लग्नेऽपि। अस्य। वर्गः। भवेत्। चेत्। तर्हि। यातुः। नाशकरः। स्यात्॥ स्यात्॥ तनुगः। शुभोपि
ग्रहः। जन्मर्क्षलग्नेद्। रिपुः। भवेत्। चेत्। तर्हि। यातुः। नाशकरः। स्यात्॥ रवेः। सकाशात्। ग्रहाणां। क्रमात्।
दृशास्यब्रुजभाग्यभानि। गुरुभं। पोस्मांतकं। सार्पभं। जन्मर्क्षाणि। स्युः॥ उपचयगः। खेटः। तनोः। हा
निकृत्। स्यात्॥ ९॥ वेशिः। सौम्ययुतः सन्। तनौ। अतिशोभनः। स्यात्॥ जनुषि। यः। सद्भिः। युताः। राशयः।
ते। तनुगताः सन्तः। अतिशोभनाः। स्युः॥ जन्मातोपचयस्थिताः। ग्रहाः। तनुगताः सन्तः। अतिशोभनाः। स्युः॥
तनोः। अपि। उपचयस्थिताः। ग्रहाः। तनुगताः सन्तः। अतिशोभनाः। स्युः॥ स्वर्क्षोच्चमित्रर्क्षगाः। ग्रहाः। पापा
अपि। तनुगताः सन्तः। अतिशोभनाः। स्युः॥ जन्मेश्वरे। केंद्रगे सति। अतिशोभना। यात्रा॥ त्यागान्यत्रि।
शुभः। ग्रहः। तनौ स्थितः सन्। फलदः। न। स्यात्॥ भिन्नानि। पापः। ग्रहः। तनौ। स्थितः सन्। अर्थदः। स्यात्॥
१०॥ व्ययायार्थन्यगताः। गुरौ बलाः। खेः। इनजः। अंत्यायषष्ठाष्टगः। अब्जः॥ भृगुः। अस्तखांबुसुतगः। अ
पूजितः। सः। अब्जः॥ अस्ते। भृगुः। मृतौ। ईज्यः। व्ययगः। नष्टः। महाविनशशी। यातुः। महाविप्रदाः॥

मु०अ०
१५

स्युः ॥ अन्यथास्थानगताः सतः ॥ जयार्थं सुखदाः स्युः ॥ पुरोकं । व्याख्यं । न । वेत् ॥ ११ ॥ स्वयोनिकपुरालम्बमालु । वु
लुर्वल्के । चतुःशालके । उद्वाहेषु । वधूप्रवेशनृपभिः दृ भिषक्षु धाङ्गासु । तीर्थस्वामिनिर्देशयोः । भृगुववसिष्ठात्र्यंगि
रःकाश्यपे । भारद्वाजजवात्स्ययोः । सितस्त्रोत्सुखं । धनं । हितकरं । स्यात् ॥ १२ ॥ चंद्रे । वृषभमेषगसति । सितः ।
अंधः । स्यात् ॥ तदा । सत्सुखं । धानं । सत्ता । स्यात् ॥ अथ । अवश्यके । कार्यमति । सितविपर्ययात् । सदा । परपु
र्वथोः । धानं । सत् । स्यात् ॥ राजा । तर्पितवन्हिभूसुरसुहृत् । स्वहाद्युहेतिं । व्रजन्सन् । तपः । कार्यमनाः । विरिव
मेः । स्फाल्यिपरकाशकान् । रूमात् । व्रजेत् ॥ १३ ॥ गमे । कोपक्षौररतिः आमामिषपुरुघृताभ्युदुग्धास्नव
क्षाराभ्यंगभयासितावरवमीः । उज्झेत् ॥ तैलं । उज्झेत् । कटुः । उज्झेत् ॥ गमे । कर्तव्येसति । पूर्वं । क्षौरं क्षौररतिः ।
रूपात् । त्रिशरसप्ताहं । त्यजेत् ॥ घरं । तद्दिने । त्यजेत् ॥ रोगार्तत्यागं तवकं । सितान्यतिलकं । त्यजेत् ॥ पक्षानेक
षि । कोपादिकं । त्यजेत् ॥ १४ ॥ वस्त्रालंकरणानि । पूर्णकलशः । तीर्थध्वनिः । पुत्रवान् । शंखादर्शनृपाम्बर हेरंब
तिसुरभिस्त्रीपुष्पधान्यादि । दोलादीपवित्रभ्रमवन्हिसुरभिद्रव्याणि शुभः । नृपः । वेश्याछत्रवितानचा १५
मरकुमार्यः । मीनगोरोचने ॥ इमानि । गमे । शुभसूचकानि । स्युः ॥ १५ ॥ यदा । यत् । सांतनितांततोषकरणं ।

30

तदा । तत् । गमे । शुभसूचकं । स्यात् ॥ कोः । उद्धृतं । गोमयं । मृदा । अंभोर्थघटान्वितः । सहचरः । धौतांबरः । मित्रकः । द
र्पादिभेरथाः । पल्लासमदिराः । वर्णश्मगुरुः । देववित् । विप्रो । पित्र्यमृगावरोदनशवं । सिद्धार्थदुग्धादि । इमानि ।
गमे । शुभसूचकानि । स्युः ॥ १६ ॥ गततु । सत् । दक्षिणतः । कुर्वन्सन् । व्रजेत् ॥ इतरत् । वामे । प्रकुर्वन् । सन् ।
व्रजेत् ॥ भस्मास्थिधनविट्तुषाश्मलवणापानतृणाद्यस्करः । पिण्याकोपधकुस्मधान्यरुदनं । तक्रं । स
धूमानलः । कार्पासारुणपुष्पचर्म । गुडः । तैलायसी । कर्दमः । इमानि । गमे । अशुभसूचकानि । स्युः ॥ १७ ॥
प्रतः । वांतबुभुक्षितानकखलाः । मुण्डी । जटी । व्याधितः । खंजव्यंगदिगंबराः । पतितः । अरिः । काषायमुक्ता
चौरा लकेशः । तैल्याभ्यक्तमलाविलाः । पुतिपतः । पाशी । अर्गला । गुर्विणी । वंध्याकुम्भमृपाहिभेकसरटाः ।
गोधा । वराहः । शशः । इमानि । गमे । अशुभसूचकानि । स्युः ॥ १८ ॥ जाहौत । महिषः । खरोष्ट्रमहिषा
रूढाः । रिक्तः । घटः । छिक्काप्राणिशिरोगकंपपवदर्वी ॥ वंध्याः । कुवाग्गाहतौ । पातः । यानपलायनं । श्वकं
लहः । पंढं । गोः । क्षुतं । स्खलत् । वेश्म । इति । प्रतिबंधकाः । कुशकुनाः । स्युः ॥ छिक्कादिकाः । कुशकुनाः ।
मृत्युदाः । स्युः ॥ १९ ॥ भंगात्युद्धूपकछुकाः । नखिनः । स्त्रीसंज्ञकाः । इमे । वामतः । मनोभीष्टदाः । स्युः ॥

31

मा॰अं॰ कालीकुक्कुरपुंस्पृशाः। सुरभिः। द्रुमे। दक्षे। मनोभीष्टदाः। स्युः॥ भारद्वाजशिखंडिचाषनकुलाः। हंसः। अजः। अग्र
१६ तो दृशां यातोः संतः। दृष्टफलाः। स्युः॥ रासभरवः। वामे। पृष्ठेपि। अर्थदः। स्यात्॥ २०॥ नृपनगरभयप्रवेश
समरग्रहेतषु। नष्टेक्षणे। व्याधौ। इति। विलोमशकुनाः। शुभदाः। स्युः॥ इदाग्याः। नाड्यः। भरसति। इति। वि
लोमशकुनाः। शुभदाः। स्युः॥ आद्ये। दुःशकुने सति। निवृत्य। शुचिः। भूत्वा। अश्वधाः। अस्वायमं। कृत्वा। इ याद
॥ अपरे। दुःशकुने सति। हैनिवृत्य। शुचिः। भूत्वा। अष्टिवारं। अस्वायमं। कृत्वा। इ याद॥ अपरे दुःशकुने सति।
निवृत्य। शुचिः। भूत्वा। सुवर्णं। दत्वा। व्रजेत॥ २१॥ इति यात्राप्रकरणं॥ वलिभिः। सार्केः। जन्मांगसंद
शेशास्तु हकुजैः। मृदुक्षिप्रध्रुवभैः। स्थिरचिह्नतनौ। व्याराण्हि। धुमशिखिभिः। शस्ता। स्यात्॥ सम
दुध्रुवस्वचरभक्षिप्रैः। स्त्रीस्त्रैः। माघयुगे। च परं। नाघयुगले। व्याराण्हि। पूर्वाण्हके। सुरस्थापनं। प्रोचुः॥
॥ १॥ वस्त्रदिते नपंचगुरुभध्यस्यध्रुवैः। तत्रये। अंबरं। धार्यं॥ कोने। रह। अंबरधारणे। मुहूर्ते। अंब हेरंब
रं। क्षाल्यं॥ मध्यत्रिभागे। अंबरं। आखुभक्षितं सत्। असतः। स्यात्॥ स्त्री। रक्तांबरभूषणं। व्यादि १६
त्यपुष्यध्रुवे। अत्र। अंबरधारणमुहूर्ते। विभूयात्॥ श्वेतं। अब्जाः। शस्यते॥ अरुणरुक्मयोः।

कुजरवी। शस्यते। कृष्णे। शनिः। शस्यते॥ २॥ व्यनिलदृग्याम्यविभिः। वस्त्रोत्कैः। अगे। अंगे। नुः। विभूषा।
हिता। स्यात्॥ विप्राज्ञासवलब्धेषु। अनुक्तेपि। काले। धारणं। रक्तकृत। इतिं॥ मैत्रार्कानिलमूलदस्राह
िर्भेदुः। व्याजपादोत्तरे। घटपराध्यंगे। स्त्रशुभेशसत्वा। पण्यानां। क्रयविक्रयौ। तनु॥ ३॥ कुंभद्वयस्ते। वि
धौ सति। प्रेतन्यालनशय्यकावितननं। लंभा कुर्य। याम्यादिग्यानं। काष्ठतृणोत्चयं। परिहरेत॥ ध्रुववारु
णांत्यवसुभैः। त्वाये। रवौ सति। वा। कुजे सति। सेवा। इष्टा। स्यात्॥ स्थिरभे। गुरुवलैः। खलैः। षष्ठांत्यगे। भा
र्गवे सति। सन्यासः। स्यात्॥ ४॥ उग्राहर्क्षचरदिपं। दलघुभवारुः। व्याकिष्णारस्वगान्हि। युग्मकन्यगो
कन्याविलग्ने। व्यंकाजेमदिशि। तिथौ। कृषिः। शुभा। स्यात्॥ सिताछादनः। परः। रवगभुमुख्या नाम्र
ाम्य। स्वर्णांद्यूहटहलं। समुहूर्तशुभेः। सोमी। निर्णयेत॥ ५॥ अर्कभुक्ताद्। त्रित्रिनिघ्नलाङ्गलमकृत
भुग्भेषु। भूयः। कमात्। असत। सत। स्यात्॥ विवाहणहारेंदुः। कृषिभैः। बीजवापः। शुभः। स्यात्॥ म
र्क्षादि। इतीयतः। अतिधृतितः। अष्टाष्टभैः। बीजवापः। सत्फलः। प्रोक्तः॥ अन्यैः। फणिसत्रमात्। रवि
मितैः। भैः। बीजवापः। सत्फलः। प्रोक्तः॥ वापभैः। नक्छेदनं। शुभं। प्रोक्तं॥ ६॥ उक्ताउत्तरहितैः। उग्राहभैः।

मा०अ०
१७

ऽऽरतुरेः। मेधिं। रोपयेत्॥ बुधैः। वसंतशरदोः। अन्नप्राशनवत्। मुहूर्ते। नवान्नं। प्रोक्तं॥ सद्भिः। मैत्रा क्षौम
वस्त्रसंत्र्यवकर्णेः। लघुभेः। तु। पुरुवासिते सति। द्विकुगेः। सौम्यैः। नर्तनं। वरं। संगीतकं। शुभं। प्रोक्तं॥ ७॥
हुताशार्केंदुदिने। न्यवासवशिवाश्व्युत्त्यादिपाशीन्द्रभैः। पूर्वाभिः। त्रिसिंहभतनौ। नानापशूनां। क्रिया। शु
भदा। स्यात्॥ अर्कचतुर्थे। वारेषु। कौजेर। हरित्वाष्ट्रेषु। अमात्रिकुयोः। अष्टम्यां। नानापशूनां। क्रिया। हि
ता। न। उदिता॥ स्वभगभसति। भदोषः। किल। न स्यात्॥ ८ ॥ व्याप्तिदित्यहिवसुशिवाश्विभमृदुस्वात्यर्क
भैः। तत्त्रयाकारान्निं। इन्द्रभृगुदयः। द्विकुमदेषु। रंदौ सति। अश्वी। क्रिया। हिता। स्यात्॥ तत्रापि। अर्कभ
तः। क्रमात्। तिथिमितैः। भैः। पश्चात्। त्रिभिः। भैः। साभिजित्। यथा। भवति। तथा। अश्वी। क्रिया। हिता
स्यात्॥ बुधैः। था। नृसभा। मा। नेद्रलभमुखैः। कार्या। परा। शुभिः। व्यादित्यादिभिः। कार्या॥ ९॥ भद्री।
संक्रमपातवैधृतिसिते न्याकारपष्ठ्यादिषु। भाद्रा है। प्रतिपद्र्युये। हेतुं। विना। अभ्यंजनं। परिहरेत्॥ मांगल्य हेरंब
र्थं। विजयोत्सवः। अब्दवदनं। दीपावलिः। इमे। अभ्यंगस्य। हेतवः। स्युः॥ कथितादितैलं। निंद्यं। अपि। अ १७
नमतः। स्यात्॥ नित्यं। अभ्यंगे। कृते सति। अखिलं। तैलं। अनमतं। स्यात्॥ १० ॥ श्रीकामः। द्विविन्याद्रि

दृगंकदर्शतिथिषु। धात्रीफल [illegible] नं। न। आचरेत्॥ अथ। अंगना। बुधांशु पूर्वं पितृभाभ्यंगात्। पतिप्रीत्या
तं॥ पुत्री। सोमदिने। न। स्नायात्॥ प्रसूः। यमपितृत्वाष्ट्रद्रुमिश्राबुपकन्यादेश्वरभे। कुपुत्रहरिज्ञे। निशास्व
पि। न। स्नायात्॥ ११ ॥ भिषक्। महारान्यदिने। मृदुध्रुवचरक्षिप्रैः। बलक्षे। सुधायोगे। शुभ्रतिकेंद्राध्य
यांगे। भेषजं। आचरेत्॥ भिषक्। विधुवेंद्रतेनषष्ठ्यातव। इह। रोगिणे। नरःस्यात्॥ सूर्यकुजयोः। अहि।
सूर्यकुजयोः। केंद्रस्थयोः सतोः। इह। अत्र कृत्वा वक्रेण कर्म। स्यात्॥ १२ ॥ सान्यादिचयपवासु मूलजल
पोषांत्येंद्रहस्तां बुभे। रुग्णः। शोत्मा। विरुकः। स्यात्॥ अतद्विपसोरुग्णः। नृपैः। दिनैः। विरुकः। स्यात्॥
अन्यत्र। रुग्णः। नवदिनैः। विरुकः। स्यात्॥ आदित्यात्यनिलध्रुवांत्यपितृभे। शुक्रेंदुवारे। गदत्यक्त
स्नानं। अनिष्टं। स्यात्॥ अशुभे। भादौ। खलालिदिरे। गदत्यक्तस्नानं। इष्टं। स्यात्॥ १३ ॥ लघुचरे।
चरांगे। धर्माष्टान्सजगे। बुधे सति। द्रव्यं। सव्यवहारतः। योज्यं॥ अथ। तस्करा। हरणं। हस्तः। रविः। तैः।
कुजः। संक्रांतिः। भरणी। त्रिपुष्करयमौ। कुंभान्त्ययोः। चंद्रमाः। वृद्धिः। इति। शुभाः। स्युः॥ विदूने।
गृहे। यत्। त्रणं। कुर्याश्च। तत्र। तत्स्थिरं। स्यात्॥ १४ ॥ तीक्ष्णोग्रध्रुवमिश्रवासुपुन। ना। शादिकं। धनं।

मा०अ० न। एति॥ क्रात्। भे। अध्यायमेसति। त्रिखरे पथोः। सतोः। गते। धनुं। न। राति॥ अंत्यावुभु इंशे सख्यां। ध ॥ क्षि
१८ पेत्॥ श्रोत्कवत्। मुहूर्ते। अथ। वा। इष्टदेवतिथिभे। विद्या। आरभेत॥ अथ। द्वी। शमूलध्रुवेः। मृदुभैश्च
कृत्वा बुधेः। शुजलखाव्यांगे। नतून्। गोपयेत्॥ १५ ॥ उग्राद्दर्क्ष हरित्रेयादितिहये ज्येष्ठे। तेज्या कोणः। तु
तुंगेः। सिते। दशमगे सति। तडागादयः। सिध्यंति॥ श्रवणत्रयध्रुवमृदुक्षिप्रैः। स्वकेंद्रायगेः। सौम्यैः।
राजेक्षा। स्यात्॥ एतैः। ८ सद्वासरे। ८ सचरभैः। बुधमंदियसति। शांतिकपौष्टिके। स्याताम्॥ १६॥
मलिम्लुचे। विधुमितेऽस्तकाले। अष्टमे। रवौसति। महारात्रि। भवलोदये। स्थिरतनौ। दिव्यं। नेदं। कुर्यात्॥ अ
दः। कृतमति। अन्यथा॥ स्यात्॥ श्रीशैलग्रहणाद्यनुषु। विषुवे। संकीर्णजातौ। उपाकृत्युत्सर्गवधूप्रवे
शनेयादौ गासु। नित्याह्निके। ईशानादिबलौ। हरेः। शयनपरावर्तने। नैत्यके। थाने। जीर्णगृहे। अ
वृषोद्दमनारोपे। पवित्रार्पणे। चातुर्मास्यविधौ। मौंजी अष्टकासु। उत्साहावरधारणेषु। गर्भादिसप्त हेरंब
स्वपि। जीवसितयोः। मूढत्वदोषः। न। गदितः॥ १८ ॥ गुर्वोः। अस्तमये। अधिकक्षयजनुर्मासेषु। १८
जन्मर्क्षे [illegible] पर्वामरतीर्थदर्शनं। गोदागयाभ्यां। सते। न। इष्यते॥ एषु। आषाढसहस्यविष्णु

षु। गोदागयातः। अन्यतः। यत्। वर्षाधिककालं वितं। अंत्यकर्मभवति। तत्। त्यजेत्॥ १९॥ इति मिश्रप्रक
रणं॥ मध्वादिपक्षद्वये। आद्यंत्यकुके। पर्व। अष्टमी। इति। तिथयः। इमे। अनध्यायाः। प्रकीर्तिताः॥
चपरं। वरसंक्रमाः। अनध्यायाः। प्रकीर्तिताः॥ अथ। मध्यौ। वन्हिः। भुक्के। यमः। राधे। अग्निः। तु
इति। पुनः। असितः। यमः। शुचिहुताशार्काः। त्रयोदशी। इमे। अनध्यायाः। स्मृताः॥ अथो। मार्गे। के
स्मनगयहे। इषद्वगे काशाप्ययः। इमे। अनध्यायाः। कीर्तिताः॥ १ ॥ पौषेशः। तु इति। पुनः। असिते।
द्वगंकमुनयः। अंत्ये। कुहूस्वेदाद्रिद्रके। माघे। अर्का च्चिदगइयः। तु इति। पुनः। असितजाः। वोन्हं
कुपृथ्वीधराः। ऊर्जे। ध्यंकरवीश्वराः। तु इति। पुनः। असितजाः। हृग्विश्वसर्पाः। नभस्ये। अग्निः। के
स्मद्वगाद्रिविश्वनवमीपित्र्यं। यमः। अंत्ये। श्रवेः। इमे। अनध्यायाः। कीर्तिताः॥ २ ॥ यः। अनध्या
यतिथिः। सः। पूर्वदिवसे। अस्ताव। शाकु। मुहूर्तात्मिनः। यदि। अस्ति। अन्यस्मिन्। दिवसे। उदयतः
क्षणत्रयगतः। यदि। अस्ति। तर्हि। इह। त्रसानेव। अभ्यसेत्॥ अष्टादियुके। पर्व। अष्टमी। इति। ति
थीः। त्यक्त्वा॥ एषु। शास्त्रस्मृती। वेदांगानि। समभ्यसेत्॥ निखिलेषु। उक्तं। पठेत्॥ ८ चपरं। नैत्यके।

मा० अ० चपरं। नेत्रकं। पठेत्॥ ३॥ ना। वभ्रोलेण खराप्यगोवृ दिगजाश्वोष्ट्रास्यमूकोन्नता नो यानांतरितेसति। व्यहं।
१९ न। पठेत्॥ पूर्वरवगाद्यैः। अंतरितेसति। सज्योतिषं। न। पठेत्॥ श्वा। गोमृत्यंतरितेसति। अहः। न। पठेत्॥
उलूकनिशो। प्राज्ञोच मार्गेषु। न। पठेत्॥ कपित्थशाल्मलिमधुश्लेष्मातकादैः छायायां। न। पठेत्॥ ४॥ प्रा
मांतः। कुणपसति। न। पठेत्॥ श्वशूद्रनिकटे सति। न। पठेत्॥ श्मशानेसति। न। पठेत्॥ तांबूले। वल्कग
सति। न। पठेत्॥ ग्रहणात्। गुरुक्षितिपतिमृतात्। उपाकरणतः। भूकंपाशनिपातितः। पुरदाहेसति। अरि
ष्टावलोकात्। व्यहं। न। पठेत्॥ अनाजवके। गर्जसति। व्यहं। न। पठेत्॥ समयजे। गर्जेसति। सज्योतिः।
न। पठेत्॥ सतः। अंतेसति। सज्योतिः। न। पठेत्॥ ५॥ वाद्योल्कस्वरानंजेवुकरवेसति। चपरं। साध्यं।
रवेसति। वाते। जले। नीहारे। पतिताभिशस्तनिकटेसति। भाव्यजनालोकनेसति। ग्रामांतेपितृकान
ने। न। पठेत्। अथ। सता। नूनस्मशाने। दिवं। गतेसति। तद्दिनं सद्गुतिनि। दिवं। गतेसति। व्यहं। न। पठे हेरंब
त्॥ चपरं। भुक्त्वा। आर्द्रपाणिः। न। पठेत्॥ ६॥ राज्यर्धे। मदनः। अस्ति। चेत्। दलयुते। यामे। मुनिः। १९
अस्ति। चेत्। आद्यके। यामे। चतुर्थः। अस्ति। चेत्। तर्हि। प्राक्। रात्रौ। पठनं। वर्ज्यं॥ उपाकरणतः। मासं।

38

निशायामाद्यले। पठनं। वर्ज्यं॥ श्वः। अनध्यायः। अस्ति। चेत्। तर्हि। दत्त। रात्रिपठनं। वर्ज्यं॥ संध्ययोः। सदा।
पठनं। वर्ज्यं॥ चीरणपद्ववयामके। पठनं। वर्ज्यं॥ दुर्भुक्ते सति प्राहयोः सतोः। त्रिदिवसं। पठनं। वर्ज्यं॥ ७॥
इत्यनध्यायप्रकरणं॥ नुः। दक्षांगोदरनाभिहृत्सु। हनुं। व्यक्तौ॥ वरांगे। पल्ली। पतितासति। शुभदा। स्या
त्॥ हृदं। फलं। स्त्रियाः। वामेतरव्यत्ययात्। ज्ञेयं॥ शरटप्ररोहणफलं। इति। आहुः॥ शरटस्य। पातेसति।
अन्यथा। फलं। स्यात्॥ एके। शरटस्य। पातेसति। वृथा। फलं। आहुः॥ पल्यारोहणके। अन्यथा। स्या
त्॥ एके। पल्यारोहणकेपि। वृथा। फलं। आहुः॥ वस्त्रसहितं। स्नात्वा। शांतिकं। आचरेत्॥ १॥ इति पल्ली
सरट्याःप्रकरणं॥ अथ गोचरं॥ स्वरक्षात्। चंद्रखलाः। त्रिखारिषु। शुभाः। स्युः॥ पुनः। सप्ताद्यगः।
अंगोः। शुभः। स्यात्॥ कविः। अपुत्रात्। व्ययधर्ममृत्युषु। शुभः। स्यात्॥ गुरुः। स्वात्त्रिकोणे। शुभः।
स्यात्॥ सौम्यः। व्यंत्यसमे। शुभः। स्यात्॥ अखिलाः। ग्रहाः। भवगताः संतः। शुभाः। स्युः॥ शुक्रे
नवेषुद्विगः। चंद्रः। शुभः। स्यात्॥ अथो। निजभात्। शुभं। नवहतं सत्। व्यद्रीषु। शेषं। सत्। न। स्यात्॥
॥ १॥

39

॥ इत्यन्वयः समाप्तोयम् ॥